

ПРИМЉЕНО

30. 06. 2009

Прев. 419/08

ТРГОВИНСКИ СУД
Ужице

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Стојана Јокића, председника већа, Николе Станојевића, Слободана Спасића, Михаила Рулића и Слободана Дражића, чланова већа, у спору по тужби тужилаца 1) Општина Бајина Башта, коју заступа Општински јавни правобранилац и 2) Република Србија коју заступа Републички јавни правобранилац а њега по заменичком пуномоћју ОЛП Бајина Башта, са умешачем на страни тужилаца ПД "Дринско Лимске хидроелектране" ДОО из Бајине Баште, против туженог ДП "Рибарско газдинство Београд" из Београда, чији је пуномоћник Саша Бајић адвокат из Новог Сада, ради раскида уговора, утврђења сусвојине и предаје непокретности, вредност предмета спора 31.000.000,00 динара, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Вишег трговинског суда Пж.бр. 6267/07 од 5.6.2008. године, у седници већа одржаној дана 7.4.2009. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог ДП "Рибарско газдинство Београд" из Београда, изјављена против пресуде Вишег трговинског суда Пж.бр. 6267/07 од 5.6.2008. године.

Образложење

Пресудом Трговинског суда у Ужицу П.бр. 122/01 од 19.4.2007. године, у ставу 1. изреке усвојен је тужбени захтев и раскинут је уговор број 01-2924/1 од 30.5.1968. године закључен између СО Бајина Башта и туженог. Ставом 2. изреке, утврђено је да је Република Србија власник, а Општина Бајина Башта корисник у идеалном делу од 76,24%, свих објеката Рибњака у Перућцу и земљишта на којим су они изграђени ближе наведених у ставу 2. изреке а да је тужени власник наведених објеката и земљишта у идеалном делу од 23,76%, што је тужени дужан признати и трпети да се право државне својине Републике Србије и право коришћења Општине Бајина Башта упише код службе за катастар непокретности у Бајиној Башти. Ставом 3. изреке обавезан је тужени да тужиоцима преда у суддржавину и на сукоришћење непокретности описане у ставу 2. изреке. Ставом 4. изреке обавезан је тужени да тужиоцу Општини Бајина Башта накнади трошкове парничног поступка у износу од 274.046,00 динара.

Пресудом Вишег трговинског суда Пж.бр. 6267/07 од 5.6.2008. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена је првостепена пресуда Трговинског суда у Ужицу.

Благовременом и дозвољеном ревизијом, преко пуномоћника из реда адвоката тужени побија правноснажну другостепену пресуду због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Првотужилац Општина Бајина Башта доставио је одговор на ревизију туженог. Трошкове ревизијског поступка није тражио ни определио.

Испитујући побијану пресуду у границама разлога прописаних одредбом члана 399. Закона о парничном поступку, Врховни суд Србије је нашао да ревизија туженог није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизијом тужени у погледу битних повреда указује на релативно битне повреде одредаба парничног поступка које су по наводима ревидента учињене пред првостепеним судом што у смислу члана 398. став 1. тачка 2. не може бити ревизијски разлог. Неоснован је навод ревидента да наведене битне повреде другостепени суд није санкционисао чиме је по наводима ревидента и сам другостепени суд учинио битну повреду. Ово са разлога што је другостепени суд у погледу навода жалбе туженог о учињеним битним повредама пред првостепеним судом дао јасне и на закону о парничном поступку засноване разлоге за неприхватање истих. Према одредби члана 190. Закона о парничном поступку важећег у време подношења тужбе и према одредби члана 193. важећег Закона о парничном поступку по коме је поступак настављен након ступања на снагу закона, суд може дозволити преиначење тужбе и када се тужени томе противи ако сматра да би то било целисходно за коначно решење односа међу странкама. Поднеском од 23.11.2000. године, поред тужиоца Општине Бајина Башта ступила је и Република Србија као нови тужилац зашта у смислу члана 196. тада важећег Закона о парничном поступку није био потребан пристанак тужене. Правни интерес као предуслов за учешће трећег лица у парници као умешача на страни једне странке у смислу члана 206. и 207. претходно важећег Закона и члана 208. и 209. сада важећег Закона о парничном поступку цени суд, без обзира на оспоравање странака права умешачу да учествује у поступку. Умешач је овлашћен да ставља предлоге и предузима све процесне радње у роковима које би те радње могла да предузме и странка којој се придружује. Како је умешач у конкретном случају одустао од одређених захтева према туженом, као и да се утврди његов положај јединственог супарничара, то је од стране нижих судова правно лице које се придружило тужиоцу "Дринске Лимске хидроелектране" ДОО Бајина Башта, правилно третирано само као умешач на страни тужиоца.

Неосновани су и наводи ревизије о погрешној примени материјалног права те да нижестепене пресуде представљају немогућу процесно и материјално правну ситуацију мешања облигационо и стварно правног захтева истом поступку.

У току првостепеног поступка је утврђено да су тужилац првог реда и тужени дана 30.5.1968. године закључили уговор којим је туженом уступљено на коришћење без накнаде пастрмско мресиштиште и рибогајалиште у Перућцу. Чланом 1. Уговора прецизно су утврђени објекти катастарске парцеле које се предају на коришћење. Тужени је преузео у државину објекте наведене уговором и био је у обавези да амортизацију од објеката датих на коришћење искључиво користи за даљу доградњу и уређење рибњака. Уговором је предвиђено да ће уговорне стране накнадно договорити расподелу оствареног дохотка. Уговором је такође предвиђено да тужени објекте прокњижи као своја основна средства, а ако их не користи дужан је да их врати општини. Обавеза туженог била је да обезбеди функционисање објекта по инвестиционом програму чији је циљ био решавање проблема заштите реке и рибних врста у вези са изграђеном Хидроелектраном Бајина Башта. Тужени је вршио доградњу реконструкцију и проширење постојећег рибњака, изградио нове објекте уместо старих. Обзиром да није постојала документација у вези са реализацијом уговора на основу налаза и мишљења вештака утврђен је сувласнички однос између странака имајући у виду да је тужени сва средства амортизације остварени доходак користио за изградњу и опрему нових објеката, те су тако поред објеката првотужиоца који су дати туженом искључиво на коришћење са правом прокњижавања као основних средстава и са обавезом да се у случају некоришћења врате општини и новчана средства право тужиоца уложена за изградњу нових објеката. Сврха закључења уговора између првотужиоца и туженог и циљ који се тиме желео постићи је обезбеђивање функционисања датих објеката тако да су заштите рибље врсте реке Дрине и отклоне штетне последице изградње Хидроелектране у Перућцу. Та сврха према утврђењу првостепеног суда није остварена имајући у виду да тужени у објектима рибњака углавном производио и узгајао комерцијалне рибље врсте.

Код овако утврђених чињеница правилно су нижестепени судови усвојили захтев тужилаца за раскид уговора закљученог између првотужиоца и туженог 30.5.1968. године и утврдили сувласништво Републике Србије и право коришћења Општине Бајина Башта на идеалном делу свих објеката рибњака у Перућцу и земљишта на којем су они саграђени, при чему је без утицаја што је сувласнички удео утврђен у проценту, а не у разломку јер се, како то правилно закључује другостепени суд, математичком операцијом у извршењу, проценат може претворити у разломак, те је неоснован навод ревизије да је у овом делу пресуда неизвршава.

Погрешно је становиште ревидента да уговор од 29.5.1968. године представља уговор о купопродаји по коме је тужени одмах платио део цене, док је други део платио обезбеђивањем комплетне опреме стручне радне снаге, и обртних средстава за функционисање целокупног објекта и даљим улагањем амортизације, обзиром да остатка доходака није било. чиме је уговор извршен па никаквог трајног дуговинског односа нема. Према садржини уговора ради се о дугорочној пословној сарадњи између уговорних страна са циљем првенствене заштите рибљих врста због изградње Хидроелектране, што је туженом морало бити познато без обзира што уговором није изричито речено, као и ради

остваривања добити. У том уговорном односу тужилац је уложио изграђене објекте и земљишта, амортизацију од објеката и остварену добит која му није исплаћивана. Право тужиоца да раскине уговор проистиче на основу сходне примене одредаба чл. 357. и 358. Закона о облигационим односима које регулишту отказ трајног дуговинског односа и без постојања законских разлога за раскид уговора због неиспуњења. Наведеним уговором туженом није пренета својина на тужиочевим непокретностима, нити је изградњом нових непокретности делимично средствима тужиоца, тужени могао стећи искључиво право својине на изграђеним објектима.

Туженом је пренето право коришћења објеката првотужиоца, који су доношењем Закона о средствима Републике Србије, постали својина друготужиоца. Средствима тужилаца делом су изграђени нови објекти па право друготужиоца на утврђење сувласничког дела, из кога проистиче право коришћења првотужиоца, заснива се на одредби чл. 48. Закона о средствима у својини Републике Србије. Наведена одредба даје право друготужиоцу да у споразуму са правним лицем, које користи ствари изграђене, односно прибављене учешћем средстава Републике, Покрајине, Општине и града утврдио удео државне својине. Уколико таквог споразума нема удео државне својине утврђује суд.

Осталим наводима ревизије оспорава се утврђено чињенично стање што не може бити ревизијски разлог у смислу члана 398. став 2. Закона о парничном поступку.

Са изложеног, како не стоје разлози у ревизији као ни разлози на које ревизијски суд пази по службеној дужности, на основу члана 405. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија
Стојан Јокић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Оливера Стругаревић

КО

